

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

NACRT

UREDJA O RAZINI GENETSKI MODIFICIRANIH ORGANIZAMA U PROIZVODIMA ISPOD KOJE PROIZVODI KOJI SE STAVLJAJU NA TRŽIŠTE NE MORAJU BITI OZNAČENI KAO PROIZVODI KOJI SADRŽE GENETSKI MODIFICIRANE ORGANIZME

Na temelju članka 133. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, broj 162/2003), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2004. godine, donijela

UREDBU

O RAZINI GENETSKI MODIFICIRANIH ORGANIZAMA U PROIZVODIMA ISPOD KOJE PROIZVODI KOJI SE STAVLJAJU NA TRŽIŠTE NE MORAJU BITI OZNAČENI KAO PROIZVODI KOJI SADRŽE GENETSKI MODIFICIRANE ORGANIZME

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuje se razina genetski modificiranih organizama u proizvodima ispod koje proizvodi koji se stavlju na tržište ne moraju biti označeni kao proizvodi koji sadrže genetski modificirane organizme.

Članak 2.

U smislu ove Uredbe navedeni pojam ima slijedeće značenje:

- *dopušteni genetski modificirani organizmi* su organizmi koji su navedeni u popisu koji čini sastavni dio ove Uredbe, a nalaze se u proizvodima u razinama utvrđenim člankom 3. ove Uredbe.

Članak 3.

Proizvodi koji sadrže slučajne ili tehnološki neizbjegne tragove dopuštenih genetski modificiranih organizama u razini od 0,9% i manje, u proizvodu od jednog sastojka, odnosno 0,9% i manje dopuštenih genetski modificiranih organizama po pojedinom sastojku proizvoda koji se sastoje od više sastojaka, ne označavaju se kao proizvodi koji sadrže genetski modificirane organizme.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka reproduksijski biljni materijal, koji sadrži genetski modificirane organizme u bilo kojoj količini mora biti označen u skladu s posebnim propisom.

Članak 4.

Priloženi popis dopuštenih genetski modificiranih organizama primjenjuje se do donošenja svih provedbenih propisa potrebnih za davanje dopuštenja za stavljanje genetski modificiranih organizama i proizvoda koji ih sadrže na tržište Republike Hrvatske.

Članak 5.

Odredbe ove Uredbe primjenjuju se i na proizvode koji se već nalaze na tržištu Republike Hrvatske.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu danom objavljivanja u "Narodnim novinama".

Klasa:

Ur.broj:

Zagreb, _____ 2004.

PREDsjEDNIK
dr. sc. Ivo Sanader v.r.

Obrazloženje pojedinih odredbi

Uz članak 1.

Propisuju se pitanja koja se uređuju Uredbom Vlade Republike Hrvatske sukladno odredbama članka 133. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode.

Uz članak 2.

Članak 2. definira dopuštene genetski modificirane organizme na koje se odnose odredbe ove Uredbe, a radi jasnoće primjene daje se popis dopuštenih genetski modificiranih organizama prema važećim propisima Europske unije.

Uz članak 3.

Člankom 3. utvrđuje se razina genetski modificiranih organizama, u proizvodima koji se stavljaju na tržište Republike Hrvatske, a koji se ne moraju označavati kao proizvodi koji sadrže GMO.

Iznimku čini samo reproduksijski biljni materijal koji se mora označiti kao genetski modificirani, ako sadrži bilo koju količinu genetski modificiranih organizama.

Uz članak 4.

Ovim člankom određuje se da se popis dopuštenih genetski modificiranih organizama primjenjuje do donošenja svih provedbenih propisa potrebnih za davanje dopuštenja za stavljanje genetski modificiranih organizama i proizvoda koji ih sadrže na tržište Republike Hrvatske

Uz članak 5.

Ovim člankom se određuje da se odredbe ove Uredbe odnose i na proizvode koji se već nalaze na tržištu Republike Hrvatske.

Uz članak 6.

Člankom 5. uređuje se dan stupanja na snagu Uredbe.

Obrazloženje uz Uredbu

Odredbama članka 133. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da svaki proizvod koji sadrži GMO treba biti vidno označen na ambalaži i na popratnoj dokumentaciji da se radi o GMO ili proizvodu koji sadrži GMO.

Odredbama članka 133 . stavka 3. istog Zakona propisano je da će za proizvode gdje se slučajni ili tehnološki neizbjegni tragovi GMO ne mogu isključiti, Vlada Uredbom utvrditi razinu ispod koje ti proizvodi ne moraju biti označeni.

Odredbama stavka 2. istog članka propisano je da oznaka mora jasno navesti da se radi o "genetski modificiranom organizmu" ili sadržavati rečenicu "ovaj proizvod sadrži genetski modificirane organizme".

Definicija *proizvoda od genetski modificiranih organizama* određena je člankom 7. stavkom 1. točkom 48. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 162/03)

Prema novoj Direktivi broj 1829/2003. (Regulation (EC) No 1829/2003 of the European Parliament and of the Council of 22 September 2003 on genetically modified food and feed) od 22. rujna 2003. godine, koja se počinje primjenjivati 22. travnja 2004. određuje se da hrana i hrana za stoku ne podliježe obavezi označavanja ako sadrži 0,9% i manje genetski modificiranih organizama čije je stavljanje na tržište dopušteno, po pojedinačnom sastojku hrane i stočne hrane.

U Republici Hrvatskoj dosada još niti jednom genetski modificiranom organizmu ili proizvodu koji ih sadrži nije izdano dopuštenje za stavljanje na tržište u skladu s propisima koji su na snazi (Zakon o zaštiti prirode i Zakon o hrani) iz razloga nepostojanja podzakonskih propisa bez kojih se prema odredbama članka 287. Zakona o zaštiti prirode takvo dopuštenje ne može izdati. Stoga se predlaže da se do donošenja provedbenih propisa kao dopušteni genetski modificirani organizmi u smislu ove Uredbe odrede oni koji su sada dopušteni na tržištu Europske unije, a prema važećim propisima iste.

Za reproduksijski biljni materijal nije određena nikakva tolerantna razina, budući da i najmanja količina GMO u sjemenu (i ona koja se analitički ne može utvrditi) rezultira da je takvo sjeme GM.

POPIS DOPUŠTENIH GENETSKI MODIFICIRANIH ORGANIZAMA

KOJI SE MOGU NALAZITI U PROIZVODIMA KAO SLUČAJNI ILI TEHNOLOŠKI NEIZBJEŽNI TRAGOVI U SMISLU UREDBE O RAZINI GENETSKI MODIFICIRANIH ORGANIZAMA U PROIZVODIMA ISPOD KOJE PROIZVODI KOJI SE STAVLJAJU NA TRŽIŠTE NE MORAJU BITI OZNAČENI KAO PROIZVODI KOJI SADRŽE GENETSKI MODIFICIRANE ORGANIZME

Red br.	Oznaka	Biljka	Proizvođač	Izvedena promjena	Moguća uporaba
1	GTS 40/3/2	Soja	Monsanto	Zaštita od insekata i podnošenje herbicida	Hrana od soje. Hrana od soje uključuje napitke od soje, tofu, sojino ulje, brašno od soje, lecitin.
2.	Br 176	Kukuruz	Ciba-Geigy		Hrana od kukuruza. Hrana od kukuruza uključuje zrna, ulje, kukuruzno brašno, šećer, sirup.
3.	TOPAS 19/2	Uljna repica	AgrEvo	Podnošenje herbicida	
4.	MS1 / RF2	Uljna repica	Plant Genetic Systems	Podnošenje herbicida	Ulje od uljne repice. Proizvodi načinjeni od ulja uljne repice mogu uključivati pržena jela, pečene proizvode i brza jela.
5.	MS1 / RF1	Uljna repica	Plant Genetic Systems	Podnošenje herbicida	
6.	GT 73	Uljna repica	Monsanto	Podnošenje herbicia	
7.	MON 810	Kukuruz	Monsanto	Zaštita od insekata	Kukuruzni derivati. Ti mogu uključivati kukuruzno ulje, kukuruzno brašno, šećer i sirup. Proizvodi načinjeni s derivatima kukuruza mogu uključivati brza jela, pečena jela, pržena jela, konditorske proizvode i bezalkoholna pića
8.	T 25	Kukuruz	AgrEvo	Podnošenje herbicida	
9.	Bt 11	Kukuruz	Novartis	Zaštita od insekata	
10.	MON 809	Kukuruz	Pioneer	Zaštita od insekata	
11.	Falcon GS 40/90	Uljna repica	Hoechst / AgroEvo	Podnošnje herbicida	
12.	Liberator L62	Uljna repica	Hoechst / AgroEvo	Podnošenje herbicida	Ulje od uljne repice. Proizvodi načinjeni s uljem od uljne repice mogu uključivati pržena jela, pečena jela i brza jela.
13.	MS8/RF 3	Uljna repica	Plant GeneticSystems	Podnošenje herbicida	
14.	1445	Pamuk	Monsanto	Podnošenje herbicida	Ulje od uljne repice. Proizvodi načinjeni od ulja sjemenki pamuka mogu uključivati pečena jela i brza
15.	531	Pamuk	Monsanto	Zaštita od	

				insekata	jela.
--	--	--	--	----------	-------